FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 144 CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, JULY 31, 1961 ŠTEV. LX — VOL. LX

Komunisti napovedali zmago brez — vojne!

Predlog za nov program KP Sovjetske zveze poudarja mirno sožitje in zagotavlja zmago komunizma brez vojne.

MOSKVA, ZSSR. — Komunistična partija Sovjetske zveze je objavila nov program, ki bo predložen v odobritev 22. kongresu v prihodnjem oktobru. Zadnji podobni partijski program je bil sprejet na 8. kongresu KP ZSSR leta 1919.

Osnovna trditev novega programa je, da bo komunizem zmagal nad kapitalističnim redom brez atomske vojne ob mirnem sožitju obeh sistemov. Predlog je objavilo glasilo sovjetske Komunistične partije "Pravda."

Nikita Hruščev je v preteklosti že ponovno izjavil, da bo komunizem zagospodoval vsemu svetu brez vojne, in je zato prav tako vstrajno pridigal načelo "mirnega sožitja" med komunističnim in svobodnim svetom. Rdeča Kitajska se drži starega načela o neizogibnosti vojne in je zaradi tega v ideološkem sporu z Moskvo.

Predlog programa napoveduje, da bo v sedanjem desetletju Sovjetska zveza ustvarila materialno in tehnično osnovo za prekositve najmočnejše in najbogatejše kapitalistične dežele — Združenih držav, v naslednjem desetletju (1970-80) pa bodo ustvarjeni temelji za uvedbo komunističnega reda in komunistične družbe z obilico vsega.

Novi program se med tem ne odpoveduje takozvanim "osvobodilnim vojnam," ki naj pomagajo komunizmu do oblasti v posameznih državah.

Angleški parlament dal zaupnico svoji vladi

LONDON, Ang. — Po dvodnevn debati ki, je sledila vladni izjavi, kako misli ukrotiti krizo v angleški plačilni bilanci, je parlament izglasoval zaupnico. Glasovanje se je vršilo strogo po strankarski liniji. Konservativci so glasovali za vlado, socijalisti proti njej.

Socijalisti so ostro napadali vladno gospodarsko politiko in napovedali, da se delavci ne bodo pokorii vladnim nasvetom, naj ne zahtevajo večjih plač in mezd. Da to mislijo resno, so dokazali takoj drugi dan po glasovanju v parlamentu. Na neki srednji šoli so začeli štrajkati profesorji, ker jim šolska uprava sedaj noče povišati plač, dasiravno so jih imeli že na pol obljubljene.

V ostalem se je angleška javnost hitro sprijaznila s "skromnim' življenjem. Kritiziranje je omejeno samo na pogovore v trgovinah in seveda tudi v gostilnah. Življenje na ulici gre pa svojo pot.

SHOWERS

Vremenski prerok pravi:

Delno oblačno z možnostjo dežja. Najvišja temperatura 82.

Novi grobovi

Joseph Dedek

Po dolgi mučni bolezni je preminul na svojem domu na 9535 Murray Rd. 54 let stari Joseph Dedek, rojen v Newburghu. Zaposlen je bil v Machine Shop v Aluminium Co. of America. Zapustil je soprogo Nellie, roj. Lipnicki, sina Richarda, mater Jennie, roj. Stradiot, brata Franka in Edwarda ter sestre Jennie Kammerer, Rose Sepetauc, Josephine Penko, Frances Fouts in Mary. Pogreb bo danes ob 8:30 iz L. Ferfolia pogreb. zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob 9., nato na Kalvarijo.

John Barsic

V soboto je umrl v Medina Community bolnišnici 68 let stari John Barsic iz Wadsworth, R.D. No. 1, Ohio, rojen v vasi Barilovič, od koder je prišel v ZDA leta 1912 in kjer je zapustil brata Petra in sestro Jano. Prodajal je les in premog. Zapustil je ženo Susan, roj. Kmetovny, hčere Ano Abbott v Detroitu, Mary Nichols v Arizoni, Dorothy Barsic (Michigan), Helen Kocsis (Mich.), sina Johna Barsic (Mich.), 7 vnukov in vnukinj, brata Ivana in sestro Kato Bajac (oba v Clevelandu). Pogreb bo v sredo ob devetih iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. na Kalvarijo.

John Slabe

V soboto je umrl v Deaconess bolnišnici 75 let stari John Slabe s 3777 W. 14 St., doma v Horjulu, od koder je prišel pred 60 leti. Pokojni je imel trgovino. Bil je član društva Brooklyn Slovenes št. 48 SDZ. Zadnjih 38 let je bil blagajnik društva. Zapustil je ženo Mary, roj. Livk. hčer Olgo Klinec, sina Williama, vnuke, brata Franka in sestro Marijo Dolinar (oba v Chicagu, Ill.). Pogreb bo v sredo zjutraj ob 8:30 iz L. Ferfolia pogreb. zavoda v cerkev sv. Barbare na 1505 Denison Rd. ob devetih, nato na Kalvarijo.

Kongres izglasoval zakon o podpiranju farmarjev

WASHINGTON, D. C. — Predstavniški dom je izglasoval skoraj isto besedilo zakona o podpiranje farmarjev kot Senat. Metoda, kako naj se podpore izračunavajo, je ostala stara. Kennedyu je namreč spodletelo, da bi pridobil Kongres za svoj način ugotavljanja cen za deželne pridelke.

Zakon mora iti sedaj pred skupno komisijo Senata in Predstavniškega doma, da izgladi razlike v besedilu. Predstavniški dom je samo dodal željo, da naj administracija prodaja deželne pridelke samo "prijateljskim" deželam. Iz debate je bilo razvidno, da mednje ne spadajo komunistične.

Farmarji bodo dobili za pšenico okoli dva dolarja za mernik, imeli bodo pravico, da poleg obveznih 10% znižajo posevne površine še prostovoljno za 30%. Pogoji za ostale vrste žit so ostali v glavnem nespremenjeni.

Tornado porušil 10 domov v Sidneyu v Ohio

SIDNEY, O. — V petek zvečer je nenadno udaril tornado na Sidney v okraju Shelby in uničil najmanj 10 domov. Okoli 30 oseb je bilo ranjenih vendar nihče težje.

Komunisti stegujejo roke po — Singaporu

Angleži bi ga radi povezali z Malajo in Borneom.

LONDON, Ang. — Angleška vlada bi rada napravila v bližnji bodočnosti iz Malajske federacije, kolonije Singapore in britanskega dela otoka Borneo močno Malajsko unijo. Unija bi bila po prebivalstvu sestavljena tako, da Kitajci ne bi imeli preveč vpliva na javno upravo povrhu bi bila unija tudi protikomunistično usmerjena.

Komunisti imajo sedaj najmočnejšo postojanko v Singaporu, kjer je 75% prebivalstva kitajskega porekla; veliko manj jih je v sedanji Malajski federaciji, skoraj nič pa na otoku Borneo. Komunisti v Singaporu so seveda proti Malajski uniji. Ako bi prišlo do nje, bi bila njihova stranka v Singaporu prepovedana, njihovo gibanje bi pa moralo iti v podzemlje. Zato se trudijo na vse načine, da bi dobili večino, v Singaporu, kjer sedaj vlada protikomunistična Ljudska akcijska stranka.

Ako bi komunisti dobili večino ,bi uprava v Singaporu prešla v komunistične roke. To bi močno vplivalo tudi na sedanjo Malajsko federacijo, ki je v rokah protikomunistov. Federacija meji namreč na severu na Tajsko, ki se močno nagiblje na nevtralno stran. Imeti za sosede na severu nevtralno Tajsko, na jugu pa skoraj kitajski Singapore v komunističnih rokah, to bi bilo preveč za protikomunistične Malajce. V Londonu vse to vedo in premišljujejo, kako bi pomagali sedanji protikomunistični stranki v Singaporu, da se obdrži na vladi.

Kennedyev govor spravil Broza-Tita v zadrego

BEOGRAD, FLRJ. — Miren toda odločen govor predsednika Kennedya je spravil Tita v zadrego. Ni mogel dati pravih navodil svojemu časopisju, kaj naj o govoru piše. Za govor naravno ne more biti, proti tudi ne kaže, da bi bilo. Zato je izbralo srednjo pot "aktivne nevtralnosti." Pritožuje se nad hudimi časi, ki so dali Kennedyu povod, da je svetu sporočil "žalostno novico o novi mobilizaciji ameriškega naroda." Tako namreč toži beograjska "Politika."

Sicer je Tito pokazal svojo nevtralnost s tem, da je odbil predlog kongoške province Katanga, da bi ji dal pomoč v katerikoli obliki. Kongoškemu politiku Gizengu se je morda s tem prikupil, morda tudi nekaterim državam v svobodnem svetu, toda za kako dolgo?

Kennedy za konec tedna na odmoru z družino

HYANNIS PORT, Mass. — Predsednik Kennedy je v petek zvečer odletel iz Washingtona sem, da preživi konec tedna skupno z družino. Žena Jacqueline je v petek praznovala 32. rojstni dan.

S predsednikom so prišli v njegovo lastno osebno letno bivališče poleg njegove zdravnice tudi nekateri njegovi ožji svetovalci in sodelavci.

Kovačič imenovan za gl. carinika v Clevelandu!

John F. Kovačič

CLEVELAND, O. — John F. Kovačič, zastopnik 21. varde v mestnem svetu, nam je sporočil, da je predsednik J. F. Kennedy podpisal njegovo imenovanje za glavnega carinika v Clevelandu. Imenovanje mora potrditi še Senat, kjer pa ne pričakuje nobenih težav. Oba senatorja iz Ohio, F. J. Lausche in S. Young njegovo imenovanje podpirata.

John je med svojimi slovenskimi rojaki na splošno poznan in priljubljen. Od l. 1953 je bil v mestnem svetu, kjer je vestno zastopal koristi volivcev. Z družino živi na 7416 Donald Ave.

K imenovanju Johnu Kovačiču čestitamo in mu želimo obilo uspeha na novem službenem mestu.

Nemčija bo vpoklicala 20,000 rezervistov

Potrebni so za izpopolnitev nemških divizij v NATO.

BONN, Nem. — V tistih osmih divizijah, jih je nemška vlada dala na razpolago NATO, manjka okoli 20% moštva, da bi bile polnoštevilne. Nemška vlada bi jih lahko spopolnila z novinci, toda se je odločila, da bo rajše vpoklicala rezerviste.

Tudi po vpoklicu 20,000 rezervistov bi bilo treba še zmeraj dati NATO kakih 20,000 mož, da bi prišli do številke 350,000. Toliko moštva je namreč Nemčija obljubila NATO organizaciji. Ovira pri izpolnjevanju te obveze je pomanjkanje vojašnic, kar se na prvi pogled čudno sliši, saj je vendar od zadnje vojne ostalo v Nemčiji dosti vojašnic. Pomisliti pa je treba, da večino teh vojašnic vporabljajo zavezniške čete, ki so nastanjene v Nemčiji. Da pri tem ne varčujejo tako s prostorom kot Nemci, lahko razumemo.

Kubanske begunce bodo jemali v oborožene sile

WASHINGTON, D. C. — Obrambo tajništvo je objavilo, da bo sprejemalo v oborožene sile kubanske begunce, ki izpolnjujejo za vojaško službo določene pogoje. Dodeljeni bodo rednim vojaškim enotam kot so bili pred leti begunci, ki so prišli v ZDA iz Evrope.

Trenutno je v Združenih državah okoli 130,000 Kubancev, ki pa niso sami begunci. Sodijo, da jih bo prišlo v poštev za sprejem v ameriške oborožene sile kakih 2,000.

GLAVNA SKUPŠČINA ZN BO RAZPRAVLJALA O BIZERTI?

Varnostni svet Združenih narodov ni mogel rešiti spora med Tunizijo in Francijo glede premirja okoli oporišča Bizerta v Tuniziji in francoskega umika od tam. – Liberijski zastopnik je nato sporočil Varnostnemu svetu, da bodo podvzeti koraki za sklicanje glavne skupščine ZN na razpravo o sporu med Francijo in Tunizijo.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Spor med Tunizijo in Franlijo o vojaškem oporišču v Bizerti privlači vedno več pozornosti v mednarodni politiki. Nihče ne ve prav, zakaj je sicer trezni predsednik Tunizije Burgiba ta spor pognal ravno v trenutku naraščajoče berlinske krize do preloma. Zahtevi z grožnjo so sledili boji, v katerih so Tunizijci utrpeli hude izgube in so francoske čete dosegle vse postavljene cilje. Varnostni svet je nato zahteval ustavitev sovražnosti in vzpostavitev stanja pred spopadom. Francozi so bojevanje ustavili, ne marajo pa se umakniti z zasedenih položajev brez tunizijskega jamstva, da ne bodo Tunizijci motili zvez med oporiščem in Francijo. Tunizija je skušala prisiliti Francoze k popuščaju z novim sklepom Varnostnega sveta ZN. Ko do tega ni prišlo so njeni podporniki napovedali sklicanje glavne skupščine ZN.

Francija se debat v Varnostnem svetu v petek in soboto sploh ni udeleževala. Njen zastopnik je bil na seji samo kot opazovalec, vendar je namignil, da bo Francija uporabila veto, če se ji bo to zdelo potrebno, za preprečitev vsakega njej škodljivega sklepa.

Turčija je predložila resolucijo, v kateri predlaga neposredne razgovore med Tunizijo in Francijo o vseh njunih sporih vključno vojaško oporišče Bizerto. To resolucijo so v Varnostnem svetu podprle zahodne sile, nacionalna Kitajska, Čile in Ekvador, vendar je dobila en glas premalo. Arabska republika, Ceylon in Liberija so predložili dve resoluciji, katerih nobena pa ni dobila več kot 4 glasove. Poleg predlagateljev so za nji glasovali le še Sovjeti.

Za sklicanje glavne skupščine je potrebno, da se za tak predlog izjavi večina članov, to je 50. Skupino azijsko-afriških držav bo brez dvoma podprl komunistični blok in Titova Jugoslavija.

Le vsaki 10. rezervist pride v aktivno službo?

WASHINGTON, D. C. — Po uradnih vesteh iz Pentagona bo število armadnih vpoklicev rezerve sorazmerno majhno, ne bo presegalo desetine razpoložljivega moštva. Marinski zbor rezerve predvidoma sploh ne bo klical v službo.

Glavno težo bo nosilo letalstvo, kjer bo vpokican v aktivno službo nekako vsak osmi rezervst. Posebno pridejo v poštev prevozne skupine in eksadrije taktičnih lovcev.

Integracija gostiln v Dallasu izvršena brez hrupa

DALLAS, Tex. — Brez vsakega škandala ali senzacije so črnci začeli hoditi v 36 gostiln in kavarn v Dallasu, ki so bile preje samo za bele goste. Miren prehod na novo poslovanje v gostilnah in kavarnah je v glavnem zasluga posebnega Državljanskega sveta v Dallasu, ki je s propagando pripravil domačo javnost do tega, da se je že naprej sprijaznila z integracijo.

V Svetu so sami beli, največ iz gospodarskih krogov, torej sama vidna imena z velikim ugledom med domačim prebivalstvom. Na drugi strani so gledali tudi črni gostje na to, da niso dajali s svojim obnašanjem prav nobenega povoda za spodtikanje belih.

Zadnje vesti

LONDON, Vel. Brit. — Predsednik vlade Macmillan bo danes objavil, da se je vlada odločila za pristop Velike Britanije k evropskemu Skupnemu trgu.

MOSKVA, ZSSR. — Člani vlade in oboroženih sil so v zadnjih dneh veliko govorili o sovjetskih atomskih podmornicah, vendar niso na včerajšnji predstavi svoje pomorske moči na Nevi v Leningradu nobene pokazali.

CLEVELAND, O. — Huda nevihta je prinesla naliv. Voda je poplavila ponekod vrtove kleti in nižje ležeče ceste.

PARIZ, Fr. — Alžirsko zastopstvo je prekinilo razgovore s francosko vlado o končanju bojevanja v Alžiriji, ko je Francija odklonila alžirijsko zahtevo po suverenosti nad Saharo.

CLEVELAND, O. — Po nerodnosti nekega uslužbenca, ki je potegnil napačno stikalo, je bilo včeraj od 8:24 pa do poldne 40,000 domov v Clevelandu brez elektrike.

Berlinski kard. Doepfner prestavljen v Monakovo

BERLIN, Nem. — Berlinski kardinal Doepfner je Bavarec in pri tem navdušen gornik. Vsako leto jo mahne za nekaj tednov v Alpe. Je pa v Berlinu od vseh zelo spoštovan, pri svojih vernikih pa izredno priljubljen. Zato so v Berlinu precej prizadeti ob novici, da je Vatikan prestavil kardinala v Monakovo, odkoder je pred mnogimi leti odšel po svetu. Kardinal sam se je baje tudi kar dobro privadil na berlinski položaj.

S premestitvijo kardinala niso zadovoljni politični krogi v Bonnu. Trdijo, da bi bil Vatikan ta korak lahko odložil na ponejše čase. Sedaj se bo namreč dogodilo, da bo Berlin ostal precej časa vsaj brez kardinala, če ne tudi brez nadškofa. Berlin je pa danes za ves svoboden svet že tak simbol, da bi ga morala vpoštevati tudi vatikanska politika.

Iz Clevelanda in okolice

Registracija volivcev—

Oni volivni upravičenci, ki še niso vpisani v volivni imenik ali so se v zadnjem času selili, se lahko jutri prijavijo na posameznih voliščih, ki bodo v ta namen odprta od 10. dop. do 2. pop. in od 4. pop. do 9. zvečer. V 21. vardi bo odprto volišče v St. Clair Recreation Center, v 26. vardi v Collinwood High School na Five Points, v 32. vardi v Memorial School na 410 E. 152 St. in v Oliver Hazard Perry School na 18400 Schenley Ave.

Iz bolnišnice—

Iz bolnišnice se je vrnil Rudi Perhinek z Linwood Ave. Zahvaljuje se vsem za obiske, darila in pozdrave! — Želimo mu skorajšnjega okrevanja!

Seja—

Podr. št. 14 SŽZ ima redno mesečno sejo jutri ob sedmih zv. v SDD na Recher Ave.

Razprodaja—

Danes se prične pri Anzlovarju na 6214 St. Clair Ave. velika razprodaja. Cene so znižane vsemu blagu za najmanj 20%. Več v oglasu!

V bolnišnici—

John Godec, 9322 Dunlop Ave., je v St. Vincent Charity bolnišnici. Obiski niso dovoljeni.

Dobrodošli—

Europa Travel Service na 759 E. 185 St., Cleveland 19, sporoča, da je prišla 21. julija iz Jugoslavije ga. Alma Babuder, preje por. Lampe, roj. Siskovic, z možem Avgustom in hčerko Lindo. Kot vdova je odšla v Evropo, pa si tam dobila novega življenjskega tovariša. — Čestitamo! — 24. julija je prišla na obisk k Mariji Rakovetz ga. Amalija Maver iz Slovenije, — 26. julija sta prišli na obisk k družini J. Sterleta Fani in Ivanka Mulec, — 27. julija je prišel z begunstva k svoji teti Mary Tribar na 18035 Neff Rd. Jakob Tribar, k svojemu stricu Jacku Rahija na 1025 E. 77 St. pa Janko Rahija.

Na obisku—

Za dva tedna sta prišla na obisk v Cleveland Josephine in Rinn McDonnell iz Beverly Hills, Calif. Josephine je članica Modiceve družine, lastnice Modic Cafe na oglu E. 62 St. in St. Clair Ave. Dobrodošla!

Iz bolnišnice—

Mrs. Jennie Stetz, 2155 E. 290 St., Wickliffe, Ohio, se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave.

Vesela družba na Slov. pristavi—

Včerajšnji piknik Slov. radioprograma na Slov. pristavi je bil nad vse pričakovanje lepo obiskan. Ob veseli glasbi so se vrteli pari na plesišču, drugi gostje pa so se sprehajali po obširni pristavi, skupine so prepevale in kramljale. Vsepovsod je vladalo veselo razpoloženje.

Asesment—

Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo pobirala nocoj od 6. do 7. v šoli sv. Vida asesment.

K molitvi—

Članice Podr. št. 25 SŽZ so vabljene nocoj ob sedmih v Golubov pogreb. zavod na Superior Ave. k molitvi za pok. Marto Benich.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:
$12.00 na leto; $7.00 za pol leta; $4.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Zed. držav:
$14.00 na leto; $8.00 za pol leta; $4.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
$12.00 per year; $7.00 for 6 months; $4.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$14.00 per year; $8.00 for 6 months; $4.50 for 3 months
Friday edition $3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83 No. 144 Mon., July 31, 1961

Konec cincanja?

Odkar se je predsednik Truman postavil po robu komunistični napadalnosti v Grčiji, Iranu in Koreji, je ameriška zunanja politika živela v dobi cincanja. Res je, da se je pokojni državni tajnik Dulles trudil, da bi to stanje spremenil. Spremenil ga je samo v besedah, to mu je Eisenhower še dovolil, toda do dejanj ni nikoli prišlo. Politika cincanja nam je sicer ohranila mir, kar ji je treba pripisati v dobro, toda imela je kup slabih posledic.

Svobodni svet se je pritoževal, da ga Amerika ne zna voditi, ker velikokrat niti sama ne ve, kaj naj hoče, v Moskvi so pa ameriško neodločnost smatrali kot plašnost, strah pred odločnostjo in videli v ameriškem popuščanju povod za neovirano nadaljevanje podjedanja svobodnega sveta na vseh področjih javnega življenja. Tako smo videli sledečo zanimivo tekmo: V čim večjem krogu se je Amerika ogibala vsaki možnosti za vojno nevarnost, tem bolj je Kremlj grozil z njo, ker je bil prepričan, da bo Amerika v zadnjem trenutku v glavnem popustila na celi črti. Čim bolj smo se hoteli odmikati vojni nevarnosti, tem bolj so jo komunisti potiskali v našo bližino in z njo kovali uspehe v mednarodni politiki.

Odmikanje od možnosti za vojno nevarnost nas je končno prignalo do stene. Hruščev je že enkrat objavil ultimat o Berlinu in takrat dosegel s to grožnjo, kar je hotel: celo vrsto pogajanj, od sestankov na vrhovih navzdol, ki niso imela drugega namena kot dobavljati komunistični propagandi materijal za propagando v nevtralnih državah. Sedaj je ultimat ponovil v taki obliki, da človek ne ve, kako se bo mogel izmotati iz njega, ako se svobodni svet ne bo ustrašil te najnovejše komunistične grožnje. Sicer je pri Hruščevu mogoče vse; saj je tudi nepričakovano pljunil na svojo politiko napram Titu, ko je prišel do prepričanja, da mu bo to politično koristilo. Lahko je torej mogoče in morda celo verjetno, da bo ultimat pozabil, kakor hitro bodo končane oktobrske slovesnosti in takrat komunistična posvetovanja. Toda za tako možnost ne more nihče prevzeti tudi najmanjšega jamstva.

Predsedniku Kennedyu ni torej preostalo drugega, kot da konča s sedanjo politiko iskanja prilik za pogovore s komunisti. Sestanek na Dunaju, Laos in Kuba so mu pokazali, da po tej poti ne bo prišel nikamor razen v kapitulacijo. Zato se je odločil, da ameriški javnosti, pa tudi zaveznikom in še posebno Hruščevu nalije čistega vina, vsakemu v svoj kozarec, najbolj pa Hruščevu.

To je storil pretekli torek s svojim govorom na televiziji. Vsebine njegovega govora nočemo ponavljati, mora biti vsakemu znana, saj je važna dovolj. Povdariti bi hoteli samo pomen govora za sedanji mednarodni položaj. Govor pomeni po našem mnenju konec cincanja, konec govorjenja brez vsakih dejanj, konec olepšavanja položaja, konec upanja, da se bo vse lepo izteklo, kakor hitro bo sedanja berlinska kriza splahnila. Kennedy je namreč v svojem govoru povdaril, da se njegove besede ne nanašajo samo na berlinsko krizo, ampak na splošno krizo v odnosih med svobodnim in komunističnim svetom. Govor je obenem tudi napovedal, da bodo odslej besede spremljala tudi dejanja, ne morda vojaška, ampak priprave na nje.

Kennedyev govor pomeni neke vrste prelom, prehod v stanje prikrite pripravljenosti za vse slučaje. Ta namera se ne vidi po sklepu, da morajo vse veje naše narodne obrambe dobiti več moštva in več orožja. Vidi se morda očitnejše po sklepu, da bo polovica naše strateške vojne komande v stalni pripravljenosti, to se pravi, v 15 minutah po dobljenem povelju lahko stopi v vojno akcijo. Ravno tako je značilen sklep, da je treba že sedaj mobilizirati velik del naših transportnih sredstev; naša narodna obramba mora biti zmožna, da se vsak trenutek lahko pojavi, kjerkoli na svetu se bo pokazala potreba. Je res tragično za naše čase, da mora Amerika napraviti take sklepe ravno takrat, ko bi se morala začeti nova konferenca ZN o razorožitvi. Predvidena je bila namreč za začetek avgusta.

Kennedyev načrt o prikriti pripravljenosti je našel polno razumevanje v naši javnosti. Obe stranki, demokratska in republikanska, sta zanj. Časopisje ga skoraj brez izjeme odobrava. Nihče ne toži nad novimi bremeni. Kongres jih bo ostentativno odobril z veliko večino, ako ne soglasno. Kar je pomembnejše: vsi so za to, da mora administracija dobiti še večja sredstva, ako bi bilo to potrebno. Že sedaj lahko računamo s tem, da bo administracija držala v vojaški službi do 1.5 milijona moštva s samo 16% novincev. Že sedaj je jasno, da je tradicijonalna višina stroškov za narodno obrambo, ki se je vrtela med 40 in 42 bilijoni, stvar zgodovine in da se bo proračun za narodno obrambo hitro približal 50 bilijonom dol. ali jih celo presegel. Toda nad tem se nihče ne spodtika.

Taki stroški bodo zahtevali povišanje davkov. Kennedy bi jih bil rad zahteval že sedaj, toda gospodarski svetovalci so ga pregovorili, da naj počaka, da se bo sedanja konjunktura nekaj bolj utrdila. Nove davke torej lahko pričakujemo z novim proračunom, ki ga bo Kennedy predložil v januarju. Vsekako je to nujna zadeva. Ni namreč prav, da bo na stotisoče naših državljanov v vojaški suknji dalj, kot so računali, da pa na drugi strani vsa ostala dežela prepušča plačevanje stroškov za narodno obrambo zadolževanju. Saj imamo na plečih že skoraj 300 bilijonov federalnega dolga.

Svobodni svet je na novo ameriško zunanjo politiko reagiral zelo ugodno. Dosedaj smo od tam slišali le malo kritike. To seveda še ne pomeni, da so naši zavezniki že kor sami po sebi pripravljeni, da nosijo svoj del bremen za vojno pripravljenost. Edina Anglija — to ji bodi v čast! — je takoj oznanila, da bo prispevala svoj delež ne glede na gospodarske težave, ki se v njih nahaja. Nemčija se svojega deleža gotovo ne bo branila, saj gre v prvi vrsti za njeno usodo. Značilno pa je, da se je tudi Pariz takoj postavil na ameriško stran, akoravno so tam našo zunanjo politiko že od nekdaj zelo radi kritizirali. Deželam v vzhodni Azij se je odvalil kamen od srca in gledajo z večjim optimizmom v svojo politično bodočnost.

V težavi so pa komunisti. So že toliko vpili o "ameriškem imperijalizmu," da jim je zmanjkalo novih gesel, stara pa ne vlečejo več niti za železno niti za bambusovo zaveso. Zato se njihova kritika nove ameriške politike mora izživljati v izrabljenih frazah. Hruščev premišljuje na počitnicah v Sočiju, kaj si je po nepotrebnem zamesil, vse pa čaka, kaj bo sedaj napravil; kaj bo govoril, zato se zanimajo samo še poklicni diplomatje in politiki.

BESEDA IZ NARODA

Amerika, v kateri živimo

Izlet v vzhodne ameriške države

III.

Milwaukee, Wis. — Iz Albany smo v kratki uri privozili na turnpike države Massachusetts. Ta ima 5,016,000 prebivalcev. Celo pot do Bostona te spremljajo zeleni gozdovi in mala industrijska mesta. V tej državi je zelo razvita trgovina z ribami ter poljedelskimi pridelki. Industrija je dobila ogromni razmah v mestu Boston, ki ima 801,444 ljudi. Usnjarska in čevljarska industrija je v tej državi na prvem mestu. Vsakdo, ki ima državljansko izpričevalo, je slišal, oz. bral o "Boston Massacru" leta 1770 in o "Boston Tea Party" leta 1773. Prva šola v Ameriki je bila odprta v Bostonu leto 1635. Z mestnim izletnim avtobusom smo si ogledali najvažnejše zgodovinske zanimivosti, med njimi hišo — danes muzej — zgodovinskega bostonskega junaka Paula Revere ter najstarejšo cerkev, zidano leta 1723 — Christ Church The Old North.

Boston ima veliko vrsto šol z več znanimi univerzami. Moderni del mesta z velikimi nebotičniki, oziroma stolpnicami, se razvija z vso brzino. V starem delu mesta pa je življenje kot v starokrajskih južnih državah. Boston je za New Yorkom največje pristanišče v Ameriki. Mesto krasijo nešteti krasni parki. Boston je rojstni kraj sedanjega ameriškega prdsednika J. Kennedy-a.

*

Naše potovanje smo nadaljevali preko države Rhode Island, ki je najmanjša ameriška država, 48 milj dolga in 37 milj široka z 845,000 prebivalci. Glavno in upravno središče je mesto Providence z 248,174 ljudmi, je tudi trgovinski in industrijski center države. Ima več šol in univerz ter nov in velik "State house", ki je zidan ves v sivem marmorju.

*

Pot nas je potem pripeljala v državo Connecticut, ki ima 2,241,000 ljudi. Glavno mesto Hartford ima 177,397 prebivalcev. V mestu New London je akademija U.S. Cost Guard, v mestu New Haven pa je sedež znane Yale Univerze in več zgodovinskih muzejev še iz dobe kolonializma. Iz te države smo privozili zopet na New York Thruway, ki pelje proti mestu New York. Mesto smo obkrožili ter nadaljevali pot proti mestu Tarrytown, kjer smo v bližini tega mesta zavozili v državo New Jersey.

*

Država New Jersey leži med dvema velikima centroma, New Yorkom in Philadelphio. Ima 5,550,000 prebivalcev, ki se bavijo z gozdarstvom in kmetijstvom. Država ima krasna letovišča ob krasni 150 milj dolgi obali. Upravno središče je mesto Trenton s 130,000 ljudmi. Blizu mesta Morristown je velika šola za pse, kjer jih trenirajo, da vodijo slepe ljudi. Po lepi in 163 milj dolgi cesti "Garden State Parkway" smo dospeli v zgodovinsko mesto Philadelphia v državi Pennsylvania.

*

Ta obsežna država ima 11,319,366 prebivalcev, ki se preživljajo s kmetijstvom, industrijo in z raznimi panogami rudarstva. V tej državi je živelo, oz. še živi veliko število naših rojakov. Upravno središče je mesto Harrisburg z 79,697 ljudmi. Ker sem že ob priliki lanskoletnega izleta orisal to državo z zgodovinskim bojnim poljem pri mestu Gettysburg, se bom zdaj zadržal samo pri največjem mestu Philadelphia z 2,002,512 prebivalci. To lepo in zgodovinsko mesto je rojstni kraj današnje Amerike, ki je in bo vedno prva in najboljša država na svetu. Ogledali smo si največje ameriške zgodovinske svetinje, kot Independence Hall, ki je bila zidana 1732 in v kateri je bila podpisana "Declaration of Independence" in "Constitution of America". V tej dvorani je bil imenovan George Washington za šefa vseh vojaških edinic. V tej zgodovinski hiši je tudi ohranjen zgodovinski zvon "Liberty Bell". Zraven stoji tudi Congress Hall, v kateri je bil prvi predsednik Amerike George Washington imenovan z vsemi slavnostmi za predsednika USA. Bili smo tudi v mestni hiši "City Hall", kjer so nam razkazali mnogo zgodovinskih zanimivosti. Ta palača ima visok stolp, kjer je krasen razgled po vsem mestu in okolici. Ogledali smo si par umetniških in drugih muzejev ter staro častitljivo stavbo Academy of Music, kjer je sedež odličnega simfoničnega orkestra ter opere. Gledališče je veliko in sliči na milansko Scalo s 3,220 sedeži. Krasna je katoliška cerkev, druga v Ameriki, ki je bila ustanovljena leta 1763 in prenovljena leta 1810. Življenje v mestu, ki ima mnogo parkov, je zelo živahno in ljudje so izredno prijazni. Restavracije in moteli čisti in ne predragi. Naslednji dan rano v jutru smo se poslovili od tega krasnega starega mesta. Sprejel nas je Expressway, kjer smo po kratki vožnji zavozili na Penna-Turnpike, ki je najdaljši na svetu, saj je dolg 470 milj.

*

Že proti večeru smo privozili na Ohio-Turnpike, kjer smo v čistem mestecu Youngstown prenočili. Drugo jutro smo po par urah dospeli v Cleveland — belo Ljubljano. Država Ohio ima 9,706,397 prebivalcev. Upravno mesto je Columbus s 468,660 ljudmi. Največje mesto je Cleveland z 876,054 meščani, ki ga je leta 1796 postavil general Moses Cleveland. Ker sem bil že večkrat v tem mestu, se mi je za malo zdelo, da nisem mogel najti hiše, kjer živita stara znanca in prijatelja g. Frank Motoh in njegova žena Mary. Ravno pred to hišo je bil v gradnji velik in moderen Grdinov Funeral Home, ki je zakril hišo, v kateri prebivata ljubeznjiva zakonca Frank in Mary Motoh. K sreči sem našel Franka na bližnjem dvorišču, ko je prebiral ravnokar došlo pošto.

Prijateljsko sva si stisnila roke in povabil nas je v stanovanje, kjer nam je ga. Mary Prijazno in gostoljubno postregla. Za domačnost in gostoljubje izrekam obema našo prisrčno hvalo. Razumljivo, smo potem takoj obiskali uredništvo AD, kjer smo imeli priliko pozdraviti go. Mary Debevec, neumornega urednika g. Lipovec Vinka in njegovo zalo ženo go. Maro, ter smehljajočo in rdečolično go. A. Larko. "Stari Clevelandčan" Frank, ki pozna in ima mesto v malem mezincu, je najmanj 5-krat zašel, predno sva našla stanovanje g. Lipovca. V opravičilo je Frank nekaj klenkal češ, da je kriva naša "kara", katero je vozil. Malce jezen jo je kar pobral na svoj dom. V prijateljski in prijazni družbi ge. Mare in njenega moža Vinka sem se počutil prav srečnega. Kasneje sva z urednikom obiskala Baragov dom, kjer sem imel čast srečati se z nekaterimi uglednimi rojaki. Približno tako kot v starih časih sva potem zavila še v Erštetovo gostilno, kjer sva našla gručo naših prijaznih in veselih rojakov in rojakinj, kjer sva, razumljivo, takoj prisedla k tej veseli bratovščini. Pozneje so se nam pridružili še Frank z ženo Mary in gdč. Frances, kjer smo se po domače razgovarjali in zabavali. Za ta lep večer v Clevelandu hvala vsem!

*

Drugo jutro, čeprav še v mačkastem stanju, smo se poslovili od gostoljubnih Clevelandčanov in smo se odpeljali po cestah, katere je načrtal Frank, ter smo po kratki vožnji srečno privozili na Ohio Turnpike, kjer smo po nekaj urah dospeli v državo Indiana.

*

Država Indiana ima 4,662,498 ljudi z glavnim mestom Indianapolis s 476,258 prebivalci, v Ameriki dobro znanem po avtomobilskih dirkah na 500 milj. Po par urni vožnji na 156 milj dolgi Indiana Tollway smo nato zavozili na Expressway Chicaga, nato na Tollway in na koncu našega potovanja srečno prispeli na HW 41, kjer je zadišalo po odličnem siru in po milwauškem pivu.

*

Na tem majniškem izletu s prijateljsko družbo in neumorno voznico Frances smo prevozili 2700 milj brez vsake avtomobilske nezgode Obiskali smo 11 držav, po večini na vzhodu. Videli smo naravne krasote teh držav in ogromno industrijsko moč Amerike. Ogledali smo si številne umetniške in zgodovinske muzeje, ogledali smo si mesta in narodne svetinje mlade, toda bogate ameriške zgodovine. Naj dodam še to, da v restavracijah in motelih vlada izredna čistoča in da so cene zelo zmerne. Ljudje, s katerimi smo se srečali in iskali razne informacije, so bili izredno prijazni in uslužni. Bil je izredno lep in zanimiv izlet, ki bo ostal vsem nam v trajnem spominu.

Pozdravljeni!

L. G.

Jubilej Družbe sv. Mohorja

Ta mesec bo poteklo 110 let, kar so veliki naši rodoljubi škof Ant. Martin Slomšek, Andrej Einspieler in prof. Janežič sklicali sestanek v Celovcu, s katerega so poslali vabilo vsem Slovencem ter po njem priklicali v življenje Društvo sv. Mohorja, katero se je čez 8 let preosnovalo v Družbo sv. Mohorja. Slomšek, Einspieler in Janežič so se živo zavedali, da narod versko in kulturno ne more živeti brez zadostne zdrave in močne duhovne hrane. Družba sv. Mohorja je danes največja in obenem najstarejša ljudska slovenska knjižna kulturna ustanova.

Še en jubilej DM.

Letos poteka tudi 10 let, kar je Družba sv. Mohorja v Cel. spet vzpostavila lastno tiskarno. Ta namreč ni obratovala nad 30 let, ker so po 1. svetov. vojski bili tiskarski stroji prepeljani na Prevalje in kesneje od tam v Celje. Družbin odbor v Celovcu je uvidel, da Družba brez lastne tiskarne se bo mogla v polni meri izvrševati svoj. vel. poslanstva. S pomočjo nekaterih mož doma in na tujem, posobno v ZDA — da izmed teh imenujemo zlasti 3 največje: še živečega zlatomašnika Johna Blažiča in danes že rajnka msgr. Jerneja Ponikvarja in msgr. Vitusa Hribarja — se je odboru to posrečilo. Družba se je odtlej začela spet bogato razcvitati in postala kulturna, ustanova, na katero niso lahko ponosni samo koroški marveč z njimi tudi vsi drugi Slovenci.

Občni zbor DM.

Ob priliki proslave teh dveh lepih jubilejev Družbe sv. Mohorja so se 11. jul. t. l., t. j. na dan pred sv. Mohorjem in Fortunatom, zbrali v prenovljenem Mohorjevem domu v Cel. družbini poverjeniki k obč. zboru. Družbin ravnatelj msgr. dr. Jan. Hornboeck je v svojem poročilu lepo prikazal, kaj danes vse obsega družbino versko in narodno kulturno delo in kako se to od leta do leta bolj razrašča. Njegovo poročilo o knjižnem založništvu in posebej še o družbinem prihodnjem knjižnem daru je pokazalo probleme in težave današnje slovenske katol. ljudske knjižne založbe. — Za sloven. katoliške ljudi na Koroškem je danes nadvse pomembna ustanova družbin Dijaški dom, ki oskrbuje v 2 internatih-fantovskem in dekliškem-dijake in dijakinje Slovenske gimnazije v Celovcu s hrano in stanovanjem in, kar je še zlasti važno, z dobro versko nravno in narodno vzgojo. Občnemu zboru je podal poročilo o tem kanonik Aleš Zechner. Po teh in dr. poročilih je obč. zbor izrekel dosedanjemu odboru zaupnico in izvolil novega, okrepljenega z nekaterimi mlajšimi močmi; saj pa čakajo Družbo še velike naloge v bodočnosti.

Najlepša sloven. mašna knjiga

Mohorjeva tiskarna je ravnokar končala tisk prevoda "Rimskega misala," ki bo, ko izide konec prih. meseca, najlepša sloven. mašna knjiga, kar jin je kdaj izšlo pri nas. Imela bo 1076 strani, kar se pa zunanje ne bo videlo, ker je tiskana na finem tankem papirju. Knjiga je sedaj v knjigoveznici MD. Brž ko bo vezava končana, bodo Misal začeli razpošiljati tistim, ki so ga naročili v prednaročbi. Misal je tako pomembna knjiga, da jo bo morala imeti ne samo vsaka katol. sloven. družina marveč prav vsi njeni udje; da, tudi pri nas v ZDA in Kanadi ter drugod po svetu. Upamo, da bo Rim. misal mogoče dobiti tudi pri Familiji v Clev. in da ga bo imela v prodaji tudi Ligina pisarna v New Yorku.

Jasno je,

da pri Mohorjevi družbi v Celovcu v teh časih z vso skrbnostjo pripravljajo Mohorjeve knjige za prihodnje leto, da jih bomo imeli za božič že tudi zunaj po svetu v rokah kot svoj najlepši božični dar. Kdor je doslej zamudil obnoviti naročnino, naj to stori takoj ali po Ligi v New Yorku ali pa po trgovini Familia v Clevelandu.

Pa vendar ne pričakujete, da vas bomo za to še nagradili!

Ko so se vršili v Celovcu pretekli mesec razgovori med italijanskim in avstrijskim zunanjim ministrom, je časopisje napovedalo hude demonstracije koroških Slovencev za njihove pravice. Teh demonstracij ni bilo. Slovenci so postopali lojalno in pokazali, da nočejo izrabljati spora med Avstrijo in Italijo zaradi Južnega Tirola za opozoritev javnosti na svoj neugoden položaj.

Ob priložnosti razgovora vodnikov koroških Slovencev z zun. ministrom Kreiskim so ti ministra opozorili na to svoje ravnanje in namignili, da bi vlada lahko slovensko lojalnost do države tudi upoštevala. Minister je odgovoril, da je to samo po sebi razumljivo, da so državljani zvesti svoji državi. Slovenskim zastopnikom je dejal: "Pa vendar ne pričakujete, da vas bomo za to še nagradili?"

Avstrijsko časopisje je vse to precej premlevalo in skušalo pri tem koroške Slovence postaviti v slabo luč. K temu se je oglasil celo celovški slovenski list "Naš tednik-Kronika" in opozoril svoje nemške sodržavljane na ravnanje Nemcev v Južnem Tirolu. Vprašal jih je, če za nje ne velja samo po sebi načelo, da morajo biti zvesti državi, v kateri živijo.

Koroški visokošolci dobili svoj dom na Dunaju

Koroški slovenski visokošolci so vsa leta stremeli po lastnem domu na Dunaju. Sedaj se jim je želja po zaslugi p. Ivana Tomažiča izpolnila. Temu je uspelo, da je dobil v hiši, ki je last reda klaretinskih patrov, ki oddajo sobe v najem študentom, celo nadstropje z lastnim klubskim prostorom. Študentje so svoj novi dom poimenovali "Korotan." V svojem novem domovanju so imeli otvoritveni sestanek sredi junija ob udeležbi skoro vseh koroških visokošolcev, ki študirajo na Dunaju in večine starešin. Med njimi so bili Dr. Anton Andorfer, znani strokovnjak za manjšinjska vprašanja, odvetnik dr. Anton Jelen in lektor za slovenščino na dunajski univerzi dr. Karl Piuk.

Novo slovensko središče na Dunaju bo olajšalo študentom študij, pa poživilo med njimi tudi družabne vezi. Te so važne, ker se največkrat ohranijo tudi kasneje.

France Bevk:

Smrt pred hišo

Vendar je razloček Jerico bolel. Tem bolj, ko je nekega dne prišlo sporočilo, da je njena mati umrla in nima nikogar več. Ko je jokala ponoči v blazine, se ji je tiho približala Tončka:

"Ne jokaj!"

"Saj ne jočem."

"Vem, zakaj jočeš. Ne jokaj! Saj te imam jaz rada..."

Radi Tončke je prenehala jokati. Pozabiti ni mogla. Ravnanje ji je poglabljalo spomin in ji težilo srce.

Včasih se je zatekla k svojima bratoma. Gledala sta jo in nista razumela njene boli. Njima je bilo laže. Zamudila sta se z Zaplotnikom z opravki, čas jima je bežal. Le Mirko jo je gledal včasih strme, kot da jo razume in ne ve kaj reči. Ta pogled je izviral od tedaj, ko je začel hirati in bledeti.

3.

Nedelja je bila, sonce je sijalo v izbo, Brdar se je odpočival od tedenskega truda. Tedaj je stopil Jernač skozi vrata.

Brdar je dvignil glavo in ni vstal. Jernač pa je nehote vzel klobuk z glave; ko ga je imel že v rokah, se je zavedel. Vrgel ga je na klop.

"Kaj te prinaša, Jernač?"

"Včeraj je potekel obrok."

"Kakšen obrok?" je vprašal Brdar, kot da se ne more spomniti. Nato se je spomnil, zazijal je in dejal: "A tako? Jernač, ne delaj si skrbi, saj ne gori nad glavo."

Če bi Jernač odvezal robec in mu odštel dolg na mizo, bi mu bilo neprijetno. Pa ga je po obrazu spoznal, da kaj takega ne bo storil.

"Saj ti ne morem še vrniti."

"Saj ne rabim."

Jernač je pomolčal, nato je nadaljeval, njegove besede so tipale pol v temo, Ivanc jih je razumel.

"Vedno pade kakšna nezgoda na človeka. Kot se človek obrne, tako je narobe."

"Mhm..." je zamrmral Ivanc in čakal.

Ko je prišla primerna beseda, da je lahko rekel, je zinil Jernač: "Ali bi ne mogel še podpreti?"

"Čemu ne, če bom imel."

In ko mu je štel denar, je dejal: "Govore, da bodo delili gmajno?"

"Čul sem," je dejal Jernač in prešteval.

"Tisti kos gmajne ob tvoji hiši je zlata vreden."

"Preblizu je, ne bodo mi ga dali."

4.

Zaplotnik je imel Petra rad. Pomagal mu je pri delu največ, hodil je z njim, kakor da je starejši sin.

To je Zaplotnico bolelo. Če je Zaplotnik dečka, ki je doraščal v mladeniča, hvalil, je očitala Petrovo trmo.

"Trmast je, pa je priden tudi".

"Če dela, saj tudi je".

Kadar ga je tožila možu, je ta samo skomizgnil z rameni.

"Začaral te je, da ga ne moreš pustiti". Nič ni dosegla.

Nekega večera je gnal Peter živino na vodo, mlada junica je poskakovala, Peter jo je udaril s šibo.

To je Zaplotnica videla in ga oštela. Petra je popadla trma.

"Pa jih ženite vi!! Vrgel ji je bič pred noge in šel žvižgaje mimo. Zaplotnik je stopil iz hiše in izvedel, kaj se je pripetilo.

"Saj ni res", je tajil Peter.

"Živine ne tepi!", je dejal gospodar in stopil proti njemu.

"Zdaj ga imaš", je dejala žena.

Peter je pogledal žensko: "Kaj sem vam storil?"

Zaplotniku je vzrastla jeza. Trdo je dejal: "Ne odgovarjaj, da ne bom govoril drugače!"

Molče je pobral Peter bič in zagnal živino v hlev. Zadržana jeza je planila v njem in ko je videl, da je sam, je udaril po živini, da si ohladi kri.

Tedaj je začutil udarec, ki mu je priletel od zadaj po obrazu. Ozrl se je, za njim je stal Zaplotnik, v srdu so mu sijale oči. Spregovoril ni niti besedice.

Peter je stisnil zobe in molčal.

Ko je Peter legel k počitku, so mu rojile misli po glavi. Ni mogel zaspati. Žal mu je bilo, da je storil, kar je storil; pekla ga je sramota, da ga je tepel Zaplotnik. Še nikoli ga nihče ni udaril.

Solze so mu silile v oči, jokati ni hotel. — Kako rad je delal, zdaj je prišlo vse drugače.

V temi, sramoti in razmišljanju se je spomnil na Jernača. Ta visoki, tihi mož, ki so mu tako živo blestele oči in je imel za otrok zveneč, prijazen glas, se je Petru že prvi dan priljubil.

Ko je v noči brez spanja mislil nanj, je stokrat vstajala misel v njem, stokrat jo je zopet zavrgel.

— K njemu utečem. . . Ne morem! — — —

Ko je stotič premislil, je ostalo v njem zapisano in pribito: Ubežim! Vesel up mu je vstal v srcu, proti jutru je vstal.

Bal se je dne. Kako naj hodi ob Zaplotniku, kako naj pogleda Zaplotnico v oči? Preponosen je bil. Zdaj vsega tega ne bo treba.

Počasi je zlezel do Mirkovega ležišča. Ta je ležal z rokami pod glavo in gledal v jutranjo svetlobo z velikimi očmi.

"Zakaj ne spiš?"

"Ne morem," je dejal Mirko. "Pretruden sem".

Peter je pomislil nekaj časa in grenko težko mu je bilo, ko je moral reči: "Jaz grem".

"Kam?" Bratove oči so ga zrle z velikim vprašanjem v zenicah.

"Proč. K Jernaču. . ."

Mirko je molčal, kot da razmišlja sam pri sebi.

"Povej Jerici, naj ne joče, v nedeljo se bomo videli".

Odprl je vrata in stopil na prosto. Hladno jutro je žarelo okrog njega. Postal je nekaj časa. Bilo je vse tiho, v hiši se še nihče ni zbudil. Kakor da bi ga kdo preganjal, je zbežal okrog vogla.

Iz grmovja so pele ptice, zajec je skočil čez pot. Iz neznane daljave je šumel zvon. Peter je postal, globoko je sopel, pot mu je lil čez čelo, bil je rdeč v obraz.

Pod njim je čepela v senčni rupi Jernačeva hiša, naslonjena v breg. Spoznal jo je po rdečih oknih. Počasi se ji je približal, nikogar ni videl.

Pes je zalajal in se je divje zaganjal na verigi. Peter je počepnil pod bližnjo hruško in gledal na psa, ki je prenehal lajati. Dejal mu je tri dobre besede, smel se mu je približati.

Ko je gladil psa, je ponavljal Peter sam prisebi: "Da bi me le sprejel, da bi me le sprejel!"

(Dalje prihodnjič)

Prijatel's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogal St. Clair Ave. in E. 68 St.

KOLEDAR *društvenih prireditev*

AVGUST

13.—**Dramatsko društvo Lilija** priredi na farmi Društva sv. Jožefa na White Rd. SLOVENSKI DAN.

27.—**Slovenska šola sv. Vida** priredi piknik na Slovenski pristavi.

OKTOBER

1.—**Pevski zbor TRIGLAV** priredi v Slov. domu na 6818 Denison Ave. VINSKO TRGATEV.

8.—**Veselica Kluba vpokojencev** v SDD na Recher Ave.

15.—**Društvo Danica št. 11 SDZ** priredi v prizidku SND na St. Clair Ave. večerjo, po njej pa ples.

21.—**Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete** priredi v šolski dvorani družabni večer.

22.—**Pevsko društvo SLAVČEK** poda v veliki dvorani pri Sv. Vidu koncert.

28.—**Zveza slov. protikomunističnih borcev** priredi JESENSKO ZABAVO v Slov. domu na Holmes Ave.

30.—**Cerkveni pevski zbor Ilirija** bo nastopil v cerkveni dvorani na Holmes Ave. Začetek ob štirih popoldne.

NOVEMBER

5.—**Glasbena Matica priredi** opero "Hoffmanove pripovedke" v SND na St. Clair Ave. ob 3:30 pop.

5.—**Društvo Slov. dom št. 6 SDZ** priredi banket v proslavo 50-letnice obstoja. Začetek ob petih popoldne.

11.—**Korotan priredi izredni** koncert ob 10-letnici svojega obstoja.

18.—**Štajerski klub priredi martinovanje** za svoje člane.

26.—**Pevski zbor SLOVAN poda** v AJC svoj jesenski koncert.

19.—**Pevski zbor Jadran priredi** koncert v SDD na Waterloo Rd. Začetek ob 3:30 popoldne.

Demokratični Slovenci pozdravljajo delo Slovenian Research Centra

Zadnjič smo na kratko omenili zanimanje, ki so ga razne ameriške znanstvene ustanove pokazale za znanstveno raziskovalno delo o slovenskih izseljencih. Prav tako pa ne smemo prezreti, kaj misli o tem delu slovenska javnost, od katere sodelovanja končno zavisi celoten uspeh raziskovanj.

Z veseljem moremo poročati, da demokratični Slovenci na splošno z uvidevnim razumevanjem in marsikdaj s pravim navdušenjem sodelujejo. To so pokazali nele z nadpovprečnim sodelovanjem pri dveh prejšnjih anketah, ampak tudi z lepim odzivom pri naši sedanji anketi, ki je istočasno najpopolnejša, kar jih je kdaj med slovenskimi izseljenci bilo. Zaupanje in pomoč pa je naša slovenska demokratična skupnost pokazala tudi s številnimi pismi, predlogi, z zgodovinskim in sociološkim gradivom in zlasti še z množico spodbudnih odmevov.

Raziskovalno delo terja polno zamudnih in često neprijetnih predpogojev, med katere spada tudi zbiranje naslovov. Za skupine, ki so doslej prišle na vrsto, so velikodušno prispevali naslove naslednji zavedni posamezniki in uradi: dr. Avguštin Kuk, profesor na Cathedral High School v Hamilton in predsednik Slovenske narodne zveze za Kanado; g. Jože Suhadolnik, ravnatelj Bled Travel Service, Cleveland, in brata Urbanc, slovenska zastopnika pri World Travel Service v Torontu in Montrealu; preč. g. dr. Nande Kolednik, predsednik Slovenske kulturne ustanove EURAM (zgornji so skupno prispevali nad 4,000 naslovov); univ. prof. Oton Muhr, Grand Rapids, Mich.; g. France Rozina, znani narodni delavec iz Milwaukee, Wis.; dr. Mate Resman, predsednik Slovenskega državnega pokreta, Cleveland, Ohio; dr. Jože Basaj, tajnik Lige, New York, N. Y.; bisernomašnik Rev. Anton Merkun, duh. vodnja Cirilmetodijskega gibanja, Clev.; univ. prof. Jože Velikonja, Carbondale, Ill.; brata Medvedova, Biwabik, Minn.; prof. Jože Ovsenek, družina Celestina in bivši banski svetnik g. Lojze Zorenč, Clev.; čč. oo. frančiškani, Mrs. Agnes Benčan in g. Mirko Geratič, Chicago, Ill.; preč. g. Vital Vodušek, g. dr. Lojze Vogrič, bivši narodni poslanec, gdč. učiteljica Angela Gospodarič in g. učitelj Slavko Oven iz Californije; g. dr. Juro Adlešič in Mrs. Ann Konda iz Kansasa in še več drugih oseb, ki žele ostati anonimni. Vsem prav iskrena hvala! Slovenian Research Center (SRC) upa, da bodo tudi vodilni javni delavci drugih skupin, predvsem še uradi naših bratskih Jednot, s podobno domovinsko požrtvovalnostjo sodelovali, ko pridejo njihove skupine na vrsto.

Kaj pravijo slovenski izseljenci o raziskovanjih SRC-a? Ne bomo ponavljali raznih časopisnih komentarjev, ki jih lahko vsak sam zasledi v tem ali onem listu. V zahvalo vsem, ki so že sodelovali in v vspodbudo tistim, ki še niso, pa želimo objaviti nekaj tipičnih odmevov iz množice podpisanih pisem, ki jih je SRC sprejel. Ugodnih, a nepodpisanih odmevov, kakor tudi zgolj osebnih vspodbud, ne navajamo. Če so nekateri Slovenci poslali odmeve v angleščini, tega niso storili zaradi pomanjkanja slovenske zavednosti, ampak edino z namenom, da tujerodnim sodelavcem SRC-a omogočijo direkten vpogled.

Takole nam pišejo rodoljubni Slovenci z vseh strani. V Ameriki rojeni ing. Frank Shonta, ki je pred leti spisal podrobno zgodovino Slovencev v Chicagu, pravi: "It is to your credit and to the credit of your university that they had the gumption to make a real survey of a real people who are NOT 84% illiterate, but rather rank as one of the most cultured peoples of the world." In vodilni slovenski javni delavec iz Chicage, dr. Ludvik Leskovar piše: "Res prepotreben projekt! Čestitam k vztrajnosti. Sem takoj nekaj napisal, ker če bi odložil, bi se zgodilo kakor z neko drugo polo, katero si mi pred časom poslal. Če bi ono še rabil, mi prosim sporoči." Znani slovenski zdravnik dr. Jože Meršol pošilja naslednji odmev: "It was fun to complete the form. Let me congratulate you on the excellent idea of having the questionnaire made up and also that somebody had enough interest at heart to undertake this task. Sure would appreciate a copy of statistical averages. (Sploh so se slov. zdravniki v Ameriki in Kanadi skoraj polnoštevilno odzvali, čeprav so večinoma hudo prezaposleni). Bivši novinar in urednik g. Bojan Ribnikar piše iz Californije: "Zelo dobro sestavljena vprašanja, z izjemo nekaterih, ki jih ni mogoče odgovoriti 'in general'." Bivši ljubljanski župan dr. Juro Adlešič vspodbuja iz Kansasa: "Občudujem plemenita prizadevanja SRC-a in želim lepih uspehov." Univ. prof. Boleslav Povšič piše: "Vaše vztrajno prizadevanje bolje predstaviti Slovence svetu je hvalevredno." Skoraj dobesedno tako je zapisal tudi g. Mihael Jeretina iz Jolieta in senator Frank J. Lausche iz Washingtona. Univ. profesorji Oton Muhr, Rudolf Čuješ, Ivan Boh in Stanko Mikulič niso le izpolnili obrazcev, ampak so Centru že ponovno izkazali več prijaznih uslug; tudi univ. prof. Jože Velikonja obljublja, da bo pri tem delu sodeloval, pa naj bi v SRC že vstopil ali ne. Univ. prof. France Oražem, ki zelo uspešno deluje na Kansas State University, pravi: "Anketa je precej dolga, a vseeno upam, da boste dobili zadostno število odgovorov, da bodo razni zaključki možni. Želim Vam obilo uspeha." Znani slovenski narodopisec, dr. Rajko Ložar, ki je sedaj ravnatelj muzeja v Manitowoc-u, nam je poslal več zanimivih napotkov in kritike in svoje pismo zaključil z besedami: "Želim Vam uspehov in Vam vsekakor brez pridržka čestitam; ste jako razgibani; takšnih bi Slovenci rabili več!" Podobno nam je pisal tudi znani dr. Janko Grampovčan iz Bridgeporta.

Od številnih sodelujočih duhovnikov so pripisali vspodbudne pripombe naslednji: čč. gg. Mirko Godina, Breznik Alojzij, Fortunat Zorman, Anton Merkun, Vital Vodušek, Jože Kapus in Matija Kebe. Oglasili pa so se tudi od sv. Vida, od sv. Lovrenca, iz skrajnega kanadskega severa in od drugod. Dr. Andrej Farkaš, slov. župnik v Bridgeportu, nam je že pred časom pisal, da je raziskovalcu, kadar bo iskal nadaljnjih podatkov v Bridgeportu, vedno gostoljubno odprto zupnišče. SRC je dobil več podobnih gostoljubnih vabil iz raznih slovenskih naselbin v Ameriki in v Kanadi. Vsem stotera hvala!

Učiteljici gdč. Lojzka Verbič in Angela Gospodarič sta dodali še zelo zanimive orise spominov iz preteklosti; vrsto dobrodošlih podatkov so poslali tudi g. Janez Ovsenik iz Clevelanda, slov. podjetnik F. Grebenc iz Kirkland Lake in gdč. Ivanka Hočevar iz Montreala. Med osebami, ki so prispevale večje zaloge zgodovinskega, sociološkega ali psihološkega gradiva o slovenskih izseljencih, pa je treba s posebno hvaležnostjo omeniti že pokojnega rudarja Andreja Tomca in ustanovitelja Lemonta p. Kazimirja Zakrajška, od živih pa dr. Franka Kerna, Rev. Antona Merkuna, sociologa Konrada Mejača, psshiatra dr. Ivana Podobnikarja, Mr. John Jericha, Mr. Antona Okolisha, Rev. F. Zormana, g. Mirka Geratiča, več neimenovanih in uredništvo Glasa Naroda. Tudi Slovenska ženska zveza po svoji častni predsednici Mrs. Marie Prisland in po več marljivih članicah, med njimi znani Mrs. Agnes Benčan, že marljivo pomaga. Prepričani smo, da bodo temu zgledu sledile tudi druge bratske organizacije in SRC-u poslale dosti sodelavcev in gradiva.

In kako je z "drugo generacijo," z otroci slovenskih staršev, ki so bili rojeni že tu v Ameriki? Večkrat se slišijo tožbe, da je ta za slovenstvo že izgubljena. V mnogo primerih je to žal res, nikakor pa ne v vseh. V Ameriki rojena Mrs. Mary Bombach Dye, ki se je posvetila psihologiji in literaturi in se že uveljavlja kot ameriška novinarka, je ob pristopu med raziskovalce-člane Slovenian Research Centra takole opisala svoja čustva: "I feel most happy and privileged to be a member of your group. Perhaps it is a little dificult to delineate my emotions regarding this, but if I may do a little bit of comparing, it may make things clearer: it is that kind of satisfied feeling which comes after searching for something and fighting it, coupled with the sort of very heart-warming experience felt upon coming home after a lengthy absence, a knowledge that 'this is where I belong'."

Res lepi primeri slovenske domovinske ljubezni, a tudi živ dokaz, da se v okrilju Slovenian Research Centra zbirajo za veliko delo, ki jih čaka, zdrave in sposobne moči, katerih cilj je služiti resnici in koristiti slovenskemu narodu, pa posredovati nove vpoglede in vrednote tudi naši novi domovini Ameriki, ki žal Slovence še vse premalo pozna.

Mnogo je še zanimivih in poučnih pisem, ki bi zaslužila objavo v celoti in mnogo je oseb in pripomb, ki bi jih želeli našteti, kar pa žal zaradi tesno odmerjenega prostora ni mogoče. Oglasili pa se bomo po možnosti vsaj od časa do časa, saj so že našteti primeri lep dokaz, da se naši izseljenci za taka vprašanja zanimajo.

Gradivo o slovenskih izseljencih, od starih zapiskov, koledarjev in listov do najnovejših poročil, naslove, nasvete, priporočila, izpolnjene anketne obrazce in vse poizvedbe pošiljajte na naslov:

Slovenian Rescearch Center
Box 843,
Columbus 16, Ohio
Edi Gobec.

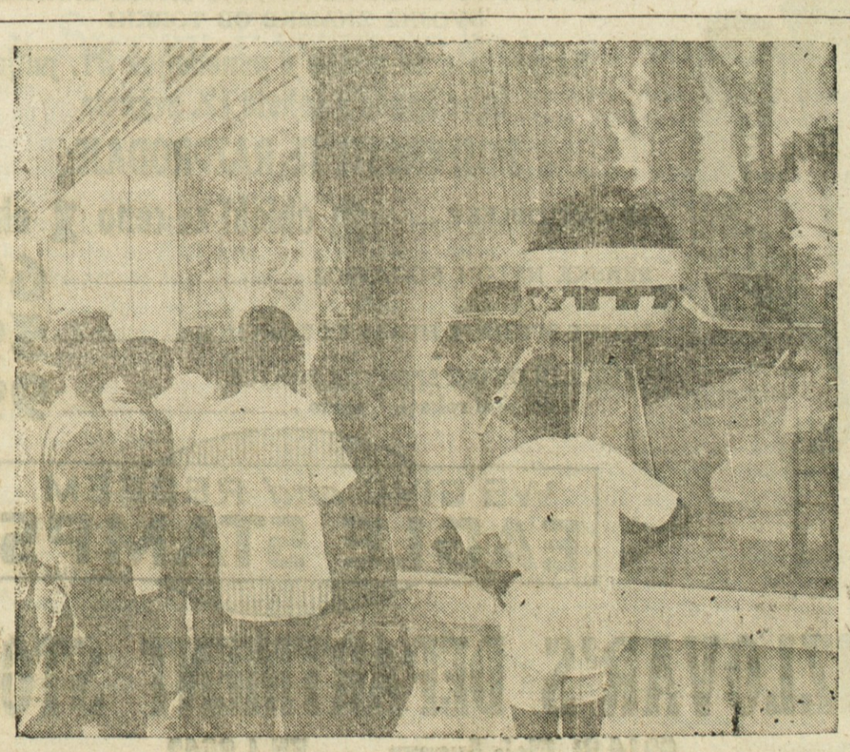

OBČUDOVANJE IN RADOVEDNOST — Mladi Kongožani občudujejo umetno luno "Pionir", razstavljeno v prostorih Informacijskega središča ZDA v Leopoldvillu.

V blag spomin

ŠESTE OBLETNICE SMRTI NAŠE SRČNO LJUBLJENE SOPROGE, MATERE IN STARE MATERE

Josephine Kaiser

ki je za vedno zatisnila svoje drage oči 31. julija 1955.

Zakaj, predraga, si šla od nas,
samevamo brez Tebe, dolg je čas,
pogrešamo ljubeči Tvoj smehljaj,
zaman, zaman Te klićemo nazaj.

Oko nam Tvoje več ne sije,
srce ljubeče več ne bije.
Za te se solza lije, a zaman,
Tebe krije grob hladan!

Žalujoči:

SOPROG JOHN, OTROCI
IN OSTALO SORODSTVO

Cleveland, O., 31. julija 1961.

Ženske dobijo delo

Delo za žensko

Išče se strežnica za gostilno, 5 dni v tednu, čez 30 let starosti. Za sestanek kličite KE 1-8390. (145)

MALI OGLASI

V najem

4 sobe in kopalnica, zgoraj, se odda paru srednje starosti na 1124 E. 68 St. EN 1-1084. (144)

Stanovanje zastonj

Moški, 69 let star, da stanovanje zastonj v novi 7-sobni hiši in $100 mesečno v zameno za njegovo skrb, paru ali samo ženski. BE 2-6938. (144)

Stanovanje se odda

Štiri neopremljene sobe s kopalnico, zadaj velika veranda, se odda na E. 63 St. Kličite EN 1-4859. (144)

Išče delo

Mizar išče delo, splošna popravila. Proračun zastonj. Kličite EN 1-2342. (147)

Naprodaj

G.E. hladilnik in Conlon mangle za likanje. Kličite KE 1-8390. (145)

Sobe se odda

2 sobi s kuhinjo in kopalnico se odda pri John Kramer, 5305 St. Clair Ave. —(31 jul. 3 avg.)

Stanovanje oddajo

Štirisobno stanovanje spodaj z garažo in plinskim ogrevom oddajo na Cornelia Ave. Kličite 361-5480. —(145)

ČE HOČETE . . .
prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrnite se do nas
JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th St.
HE 1-6607

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

To je bilo v avgustu leta 1946.

Nato je bil v Kranju na trgu velik miting. Treba je bilo vpiti, skupaj nagnani ljudje so valovili po prostoru in čakali na ukaz od zadaj. Govorniki so tulili, ameriški in angleški zavezniki so navadna kapitalistična buržuazija, ki bi rada uklenila v svoje verige težko priborjeno svobodo.

Nato se je pričelo tisto ostudno skandiranje, ki ga je sovražil vseskozi. Nikdar ni tulil z množico, tudi takrat ni.

Sta — lin, Ti — to . . . . . Sta — lin, Ti — to.

Na velikih plakatih so molče zrli na ljudi. Stalin z vojaško kapo in velikimi brki, Tito z zvitim nasmeškom in poleg njiju manjše zvezde.

Smrt izdajalcem! Drugega nočemo, svojega ne damo! Koroška je naša. Živela Komunistična partija!

Sta-lin, Ti-to . . . Sta-lin. . .

Noro kričanje in ko je gledal po obrazih, so se mu zdeli mrtvi, naveličani. Poparjen se je odpeljal s kolesom nazaj v Podbrezje. Po poti grede se mu je zdelo, da tisti lističi ob razsulu niso bili brez pomena. Nekdo je natančno vedel, zakaj jih trosijo.

Vendar ni hotel, da bi ga razočaranje strlo. Nobena nova stvar se ne uleže takoj v mirno strugo. Vse se bo uneslo, ljudje se bodo vrnili k zemlji. Sam je bil v duši kmet in vedno je mislil, da za razdrapano življenje ni boljšega zdravila kakor zemlja. Pri zemlji se odpočiješ, sloniš pri njej kakor pri dobrih, polnih prsih.

Ko so pričeli zasegati kmečko posest, je otrpnil. Neusmiljeno so rezali in sekali, uporniki so romali v ječe, dolžili so jih vojnega dobičkarstva. V ljudeh je pričela kopneti volja do dela, zemlja je ležala v ledini, gola kakor nevesta oropana svojega prvega deviškega cvetja, ki ga je z ljubeznijo hotela darovati kmetu, ki jo je ljubil. Zadružna polja so bila nastlana s plačanimi delavci, toda z zemljo so delali kakor z vlačugo.

Z ruskimi statistikami so dokazovali, da je lahko tako, da se bo žito kar vrtinčilo iz zemlje. Toda mladi so odhajali z zemlje v mesto in kleli vse.

V tem času se je v Žalarju veliko zlomilo. Če je res šlo samo za svobodo, bi se zdaj morala pokazati. Pa so planili po zemlji kakor jastrebi, prvi tisti, ki v svojem življenju še niso zorali ene brazde.

Z zemljo je bil Žalar zvezan na svoj način. Čutil jo je kakor živo telo, učil je otroke cepiti drevje, obdelovati vrt, saditi, učil jih je o gnojilih in dejansko se je najbolj spočil, ko je pomagal pri Ožbovcu. Zemlja mu je pomenila mirnost, bitje, ki se nikoli ne spremeni, ki vrača ljubezen za ljubezen. Iz te zemlje raste kmečki človek in kadarkoli je pogledal v novo nosečnost mlade Ožbovke, se mu je zdelo, da s svojim telesom in s tem, kar je v njem, brsti naravnost iz tal in da jo obdaja vsa polnost, ki jo more zemlja nuditi. Tako si je predstavljal Silvo. Ko bo njegova, bosta rasla iz zemlje kot jablana, ki je polna rožnatega, dišečega cvetja.

Župnikovo pismo je naredilo križ čez vse. Večer za večerom zdaj sedi v globokem molku v temni sobi. Z belim, prosojnim mrazom ovija zima gozd nad cesto in glogove seči ob Pavlinovem sadovnjaku so zasute v zasrenjeni sneg.

Zakaj življenje včasih hrani najhuši udarec za najlepšo uro?

Prišlo je drugo župnikovo pismo, ki ga ni pričakoval. Bilo je kratko.

— Čutim dolžnost, da Vas obvestim o smrti Silvinega predstojnika, ki me je takrat naprosil, da sem Vam nesrečo sporočil. Ustrelil se je. Bil je človek novega življenja, ki ima na žalost strašno praznino in občutek imam, da je siromak čutil, da je zanj zgubilo smisel. Njegov civilni pogreb je bil danes. —

Čeprav Razpeta nikoli ni srečal, ga je poznal iz Silvinega pripovedovanja. Človek, ki je nekoč lahko ubil sočloveka in vendar je prišel do zidu, čez katerega ni več mogel.

Življenje zanj je zgubilo svoj smisel.

Včasih je Žalar mislil, da se to ne more zgoditi. Niti v Dachavu mu ni hodilo na misel, da bi se končal in vendar bi bilo treba prijeti samo za žično mrežo, ki je bila nabita s tokom. Trdno je bil prepričan, da življenje ohrani svojo ceno do zadnjega diha, da se je do zadnjega diha treba mučiti za sapo.

Zdaj je pričel dvomiti celo v to resnico. Ali ima smisel živeti to spačeno življenje? Kje je sploh življenje? V tem vražjem kričanju, ki so ga polni vsi mitingi ali v čeljustanju ljudi, ki niso zmožni napisati enega poštenega pisma?

Tik pred novoletnimi počitnicami so brali v šoli iz Župančičeve pesniške zbirke Zimzelen pod snegom.

In smo žuboreli
o Titovi vojski
in Stalinovi
Rdeči armadi.

Imelo ga je, da bi se postavil na sredo katedra in zadeklamiral, kar je še danes znal na pamet, kar se mu je nekoč zdelo lepo. Bili so verzi istega pesnika, ki jih je napisal za žaro, v kateri so zanesli slovensko prst v Beograd na grob ustreljenega kralja Aleksandra.

Nekdanje čase bil je običaj,
da knezom so najljubše dragotine
dajali s sabo, ko so šli v krajine,
odkoder potnika ni več nazaj.
Mi damo Tebi, kar nam je najdražje:
prsti slovenske zbrali smo v posodo,
ki zvezal z njeno svojo si usodo —
morda Ti z njo bo počivati laže.

Prekleto, kako mešetarijo s to slovensko zemljo! Nekoč so jo dali samo za žaro, zdaj jo jemljo na debelo. In zdaj naj bi žuboreli o Stalinovi Rdeči armadi kakor studenci.

V temi stiska pesti, čeprav ve, da je brez pomena. Silva je odšla na svojo pot. Jetnik je kakor je bil nekoč on, številka, ki nikamor ne sme sama, za katero stoji stražar. Človeški odnosi postanejo mrtvi nekje od daleč se zavedaš, da imaš v svetu človeka. Vse drugo je potopljeno v preštevanje dni, ki so še pred teboj. Zjutraj vstaneš, pokličejo te, da rečeš svoj -tukaj-nato delo, obupno gledanje za kolebajočim soncem na nebesu in za sencami dreves. Ob sivih, oblačnih dneh potuješ z očmi za oblaki in meglami in se otepaš mokrega, morečega občutja, ki ti leze v kosti. Pride mrak, spet klicanje, če morda kdo ni pobegnil in nato se z mrtvimi koraki vračaš za ograjo kakor živina.

Kako bo vse to Silva prenesla? Ta lepa, krhka deklica, ki se mu je vedno zdela kakor očarljiva pastirica, ki je bila voljna iti z njim s planine v dolino. Ne bo mogla reči zapik kakor takrat, ko je bosa tekla pred njim po Obramovem trav-niku in se zasopljena ustavila ob ograji.

Eno leto, morda dve leti. Morda celo dlje.

Večerom za večerom sedi v temi na svojem mestu in se zgane le takrat, ko zasliši Andine korake na stopnicah. Ko zadrsajo na vrhu stopnišča, se počasi vzdigne in stopi do vrat.

— Te motim, tovariš Viktor? —

— Vstopi! —

Gre pred njo in pri podbojih sobnih vrat poišče stikalo in prižge luč.

— Nobenih novic, Viktor?

(Dalje prihodnjč)

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

GENERAL HOUSEKEEPER to live in own room, bath. Must be good with children. No cooking. Light laundry. Recent local refs. required. Pleasant new suburban home. ID. 3-0099. (144)

BOAT FOR SALE

20' CORONET Explorer with 75 hp. Johnson, completely equipt., in the water, ready to go. $3,500 or best offer. Must be sold by Aug. 7. LI. 3-3613. (145)

BUSINESS OPPORTUNITY

GROCERY
Remodeled, due to fire. Ready for opening. Good business. Call Joe at CO. 1-9230. Reason for sale, can't operate 2 stores. Very reas. Can be seen at 2952 N. Clark. (144)

REAL ESTATE FOR SALE

V FARI
SV. CIRILA IN METODA
ODPRTO V NEDELJO
OD 2 DO 5 POP.
4204 WALTON STREET

5-sobni moderen zidan bungalow, ki se lahko razširi. Poploščena kuhinja in moderna kopalnica z veliko spalnico. Zaprt porč. Vseskozi čisto. Garaža za 2 kare, širok lot. Se lahko takoj vselite. En blok od šole in cerkve. Oglejte in dajte ponudbo. Za ogled med tednom kličite za sestanek po 4. uri pop. DI 2-1591.

(31. jul., 4. avg.)

4749 SOUTH LAWLER — By owner. 4 r. old, 3 Bedroom brick. Cabinet kitchen, tile bath, full basement, gas heat. Nr. schools. Asking $19,500. LU 2-3378. (146)

"A COOL PLACE FOR THE SUMMER"
Octagon brick bungalow, seminary district. 2 bedrooms, 2 kitchens. 1½ baths. Finished basement. By owner. FI. 5-0364. (146)

OUR LADY OF CHARITY CICERO
½ Block — School & Church
5 ROOM BRICK DUPLEX
Recreation Room, Garage
Best Offer—By Owner
3712 S. 57th Ct. TO 3-1538

ITASCA — BY OWNER
New 3 bdrm. all face brick. Full dry bsmt., on 55x135' lot. Built-in oven & range, tile bath, gas heat, 2 blks. from school, church & all transp. Below $20,000 for immed. sale. 401 Princeton. ITasca 646. (145)

FRANKLIN PARK — BY OWNER
Lge. brick tri-level, carp., fireplace, fam. plus laun, rm. 2 baths, scrnd. patio. 2 car gar. Full attic. Cor. lot. Mid $20's. GL. 5-4846.

Se priporočamo
ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ŽLEBOVE.
VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA.
NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO
FRANK KURE
Lahko pišete na ta naslov:
R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio
Pokličite telefonično: JOrdan 4-5503

GRDINA POGREBNI ZAVOD
1053 East 62 St. . . . . 17002 Lakeshore Blvd.
Pokličite podnevi ali ponoči
HEnderson 1-2088 KEnmore 1-6300
Moderno podjetje — Zmerne cene

20% popustna RAZPRODAJA
Večja kot kdajkoli! • Večji prihranki!
Vse cene znižane za najmanj 20%
Kupite šolska oblačila SEDAJ in prihranite
MI DAJEMO IN ZAMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE
DVOJNE ZNAMKE OB TORKIH
Razprodaja se prične v ponedeljek 31. julija
in se konča v soboto 12. avgusta
POSEBNOSTI TE RAZPRODAJE:
ŽENSKE OBLEKE ..... 2 obleki za ceno 1 obleke
ŽENSKE NYLON NOGAVICE 69c
MOŠKE SPODNJE HLAČE IN T-MAJICE 59c
MOŠKE IN DEŠKE ŠPORTNE SRAJCE z dolgimi rokavi, samo 99c
WE GIVE and REDEEM EAGLE STAMPS
ANZLOVAR'S DEPARTMENT STORE
6214 St. Clair Avenue - - - EN 1-8042

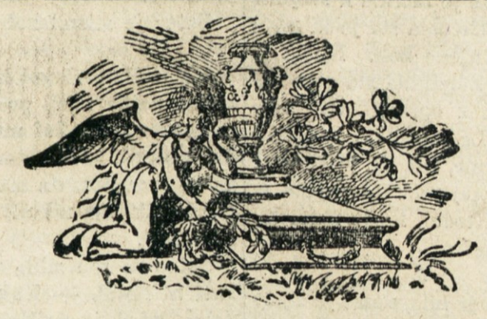

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z veliko žalostjo naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Bog vzel k sebi našega ljubljenega soproga, očeta in starega očeta

Frank Stavec

ki je po 8-mesečni bolezni, previden s sv. zakramenti, izročil Bogu svojo blago dušo dne 5. julija 1961. Dušo smo izročili Bogu, truplo pa materi zemlji 8. julija 1961 na Kalvarija pokopališču.

Blagi soprog in oče je bil doma iz vasi Brdo, fara Dole pri Litiji.

Z veliko hvaležnostjo se želimo zahvaliti Father Slapšaku za na dom prinešeno sv. obhajilo in tolažbo in spremstvo do groba. Hvala Msgr. Omanu za opravljene cerkvene obrede. Hvala Father Slapšaku in Father Cimpermanu za asistenco pri sveti pogrebni maši.

Srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše in vsem, ki so položili vence in šopke ob krsti.

Hvala vsem, ki so pokojnika kropili, molili za njegovo dušo in ga priporočali božji milosti. Hvala članom dr. Sv. Imena za molitve v cerkvi in ob krsti.

Prav lepa hvala svakinji Mrs. Frances Stavec za veliko pomoč v času dolge bolezni.

Hvala Juliji Lipnos Legan, bolniški strežnici, ki mu je dajala zdravila in injekcije ter mu lajšala trpljenje.

Iskrena hvala vsem, ki so se udeležili sv. pogrebne maše in ga spremili do groba.

Hvala vsem, ki so dali na dan pogreba avtomobile brezplačno na razpolago.

Hvala pevcem dr. Planina, ki so ob krsti zapeli žalostinke. Hvala nosilcem krste.

Hvala L. Ferfolia pogrebnemu zavodu za spoštljivo vodstvo pogreba in za vso postrežbo.

Vsem, ki so nam v času velike žalosti bili v pomoč, Bog jim bodi plačnik.

Ti ljubljeni in nepozabni soprog, 51 let sva živela skupaj v pravi zakonski ljubezni. Ostala sem sama. Kako je žalostno v hiši, odkar Te več med nami ni. Tolaži me le misel, da se zopet snidemo v nebeški domovini. Počivaj mirno v jamici, na svidenje nad zvezdami, tako križ nam sveti govori, dasi žalostni smo vsi.

Žalujoči ostali:

JOSEPHINE, soproga
FRANK JR., JOSEPH, HENRY, MILAN, sinovi
MARY, por. LECY, JUSTINA por. FLEECE, hčere
VNUKI, VNUKINJE, SORODNIKI

Maple Heights, O., 31. julija 1961.

NA POHODU — Mlada Wendy Wernty v San Jose, Calif., se je postavila na čelo desetine na poti na vaje. Njena navzočnost je na vojake baje dobro vplivala: pozabili so na pripekajoče sonce!